

LIBRIS

We know
books

Charles Dickens

Poveste de Crăciun

Editie originală integrală

*Traducere din limba engleză
de Albert Toma*

Ilustrații de Oana Voican

Ars Libri

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DICKENS, CHARLES

Poveste de Crăciun / Charles Dickens ; trad. din lb. engleză de Albert Toma. - Costești : Ars Libri, 2025
ISBN 978-606-36-3359-1

I. Toma, Albert (trad.)

821.111

Cuprins

<i>Fantoma lui Marley</i>	5
<i>Primul Spirit</i>	33
<i>Al doilea Spirit</i>	57
<i>Ultimul Spirit</i>	89
<i>Sfârșitul</i>	111

Copyright © Ars Libri Prof, 2025

Toate drepturile rezervate

Editor: Adina Grigore

Redactor-șef: Cristina Ipate-Toma

Redactor: Cristina Poterășoiu

Tehnoredactor: Cristina Ipate-Toma

Machetare și prepress: Mihai Ștefănescu

Comenzi:

Editura Ars Libri, Costești, Jud. Argeș

Tel.: 0248 546 357; 0755 118 137

Call Center: 0318 282 293

E-mail: contact@edituraarslibri.ro

www.edituraarslibri.ro

Tipărit la Ars Libri Prof SRL

Capitolul 1

Fantoma lui Marley

Marley nu mai era printre noi. Întâiul lucru de știut. Nu exista nicio urmă de îndoială. Însemnarea îngropării sale fusese iscălită de preot, de diacon, de antreprenorul de pompe funebre și de mai marele jelitor. Scrooge o semnase și el, iar numele lui Scrooge avea greutate la Bursa de la Londra, la fel cum avea oriunde ar fi apărut. Bătrânul Marley era la fel de mort ca piroanele din ușa bisericii.

Luați seamă! Nu intenționez să spun că, din propriile cunoștințe, știu precis ce înseamnă ca piroanele din ușa să fie moarte. Eu, personal, aș fi mai degrabă înclinat să socotesc că acele cuie pe care le bați în sicriu sunt cele mai lipsite de viață piese de feronerie din întreaga breaslă. Dar înțelepciunea strămoșilor noștri zace în această asemuire, iar mâinile mele, așa nesfințite cum sunt, nu au să cuteze vreodată să zădărnicească asemenea vorbe, altfel, vai de noi! Așadar, îmi veți îngădui să mă repet, insistent. Marley era mort ca piroanele din ușa bisericii.

Știa Scrooge că murise? Dar bineînțeles! Cum să nu afle el așa ceva? Cei doi fuseseră asociați vreme de nu mai știu câți ani. Scrooge era singurul său executor testamentar, singurul său administrator, singurul său cesionar, singurul său legatar universal, singurul prieten și singurul care-i purta doliu. Însă nici măcar Scrooge nu era atât de afectat de tragicul eveniment și, așa se face că, fiind un om de afaceri excelent, chiar în acea zi de înmormântare avea să încheie o înțelegere antreprenorială care urma să-i aducă fără îndoială mari câștiguri.

Amintirea acestei înmormântări mă aduce înapoi de unde am plecat. Marley nu mai era printre noi. Trebuie să băgăm de seamă, altfel povestea pe care urmează să v-o spun nu va mai avea niciun farmec. Dacă nu am fi convinși că tatăl lui Hamlet este mort înainte ca piesa de teatru să înceapă, atunci n-ar avea niciun sens să se plimbe noaptea, în vânt de răsărit, pe meterezele propriului său castel, dacă nu vorbim despre un om de vârstă mijlocie care n-are altceva mai bun de făcut decât să iasă seara să se plimbe pe vreme rea prin cimitirul de la Saint Paul, să zicem, ca să-i tulbure mintea propriei progeneraturi.

Scrooge nu a șters niciodată numele bătrânului Marley. Acolo rămăsese, ani buni după moartea sa, deasupra ușii companiei: Scrooge și Marley. Firma era cunoscută sub acest nume: Scrooge și Marley. Cei care intrau întâia oară în afaceri cu ei îl numeau uneori pe Scrooge „Scrooge”, alteori „Marley”, dar el le răspundea oricum. Pentru el era totuna.

O! Dar Scrooge era o zgârcenie de om! Un hapsân, un lacom, un nesătul, un avar fără de seamă! Dur și ascuțit ca piatra de cremene, din care n-a scos niciun oțel vreodată foc generos; era secretos, morocănos și singur cuc. Aerul său rece îi îngheța trăsăturile bătrâneții, îi țuguia și mai mult nasul ascuțit, îi zbârcea obrazii, îi șchiopăta pasul, îi înroșea ochii, îi învinețea buzele și îi ieșea pe gură odată cu vocea hârâitoare. Avea chiciură pe față și pe sprâncene, ba chiar și pe bărbia lui aspră. Ducea cu el un aer rece, cu care

îngheța biroul chiar și în arșița verii. Iar de Crăciun, nici măcar cu un singur grad nu se încălzea biroul.

Căldura sau frigul din afară nu-l afectau pe Scrooge. Nici vremea caldă nu avea cum să-l încălzească, nici vremea rece nu avea cum să-l răcească. Nici vântul care bătea nu era mai aspru decât el, nici zăpada care cădea nu era mai hotărâtă decât el să-și atingă scopul, nici măcar ploile torențiale nu aveau să-l facă să asculte. Vremea proastă nu știa să-l miște. Cea mai necruțătoare ploaie, grindina, zăpada, lapovița, toate aveau un singur lucru cu care să se laude în fața lui. Erau tare generoase cu „darurile” lor, însușire pe care Scrooge nu o căpătase niciodată.

Nimeni nu-l oprise vreodată pe stradă ca să-i zică cu ochii sclipind: „Dragul meu Scrooge, cum o mai duci? În vizită nu mai vii?”. Niciun cerșetor nu avea să-l implore vreodată să-i ofere măcar un bănuț, niciun copil nu îndrăznea să-l întrebe cât este ceasul, niciun bărbat și nicio femeie nu cutezaseră vreodată să-l întrebe pe Scrooge care-i drumul spre nu știu care loc. Ba chiar și câinii însoțitori ai orbilor păreau că-i simt natura. Când îl vedeau venind, își trăgeau stăpânii în pragul ușilor și curților, iar codițele lor păreau că spun: „Mai bine fără ochi, decât cu ochii Împielitului, stăpâne!”

Dar ce să bage de seamă Scrooge! Ba chiar îi făcea plăcere. Să-și croiască loc cu coatele pe cărările aglomerate ale vieții, avertizând orice urmă de compasiune omenească să se țină la distanță, era, în cazul lui Scrooge, ceea ce înțelepții numesc „un deliciu al nebunului”.

Odată, într-una dintre cele mai frumoase zile ale

anului, de Ajunul Crăciunului, bătrânul Scrooge își ocupa timpul în biroul său. Afară era frig, o vreme mohorâtă și pătrunzătoare. Pe deasupra, mai era și ceață, iar Scrooge auzea oamenii din curte, care mergeau în stânga și-n dreapta, bătându-se cu mâinile pe piept și bătând din picioare pe pavajul pietruit ca să se încălzească. Ceasurile orașului abia arătau ora trei, dar deja se întunecase destul de mult, nu prea fusese urmă de lumină întreaga zi, iar lumânările ardeau în ferestrele birourilor vecine, ca niște pete roșiatice în aerul înghețat. Ceața se turna prin toate crăpăturile și gurile de cheie, atât de densă, încât deși curtea nu era de o întindere mare, casele din fața ei păreau a fi bântuite de fantome. Să vezi asemenea nori coborând pe Pământ, înghițind totul, te făcea să crezi că Mama Natură locuia în apropiere și fierbea la foc mare ditamai oala cu ciorbă.

Ușa biroului lui Scrooge era deschisă, ca să nu-l scape din ochi pe angajatul său, care copia scrisori într-o cămăruță anostă, un fel de chilioară. Scrooge avea câteva vreascuri și cărbuni pe focul său, dar focul din încăperea funcționarului era atât de mic, de ziceai că ardea un singur cărbune.

Însă nu avea cum să facă rost de mai mulți, căci Scrooge ținea lădița cu cărbuni la el în birou, iar când funcționarul îndrăzni să vină cu lopățica să ia niște cărbuni, stăpânul său îi prezise că în viitor vor fi nevoiți să se despartă. Așa că funcționarul își puse pe el pătura lui albă și încercă să se încălzească la lumânare, însă nu reuși, nefiind un om cu imaginație bogată.

– Crăciun fericit, unchiule! Dumnezeu să te ocrotească! se auzi o voce veselă. Era vocea nepotului lui Scrooge, care se apropie atât de repede de el, încât bătrânul nu-și dădu seama decât atunci când îl auzi.

– Baliverne! zise Scrooge, ce prostie!

Tânărul se încălzise atât de tare mergând repede prin ceață și îngheț, încât era îmbujorat tot. Fața îi era rubicondă și chipeșă, ochii îi sclipeau, iar răsuflarea lui scotea aburi.

– Crăciunul, o prostie, unchiule? întrebă nepotul. Doar nu vorbești serios, nu-i așa?

– Ba da, zise Scrooge. Crăciun fericit! Ce drept ai tu să fii fericit? Ce motiv ai avea să fii fericit? Ești destul de sărac.

– Ei bine, tu ce drept ai să fii morocănos? Ce motiv ai să fii ursuz? Ești destul de bogat, îi întoarse vorba nepotul voios.

Scrooge, fără să aibă vorbele la el, strigă fără să mai gândească:

– Aiurea! Prostii!

– Nu fi supărat, unchiule! îl îndemnă nepotul.

– Cum să fiu altfel? răspunse Scrooge. Cum să fiu altfel când trăiesc într-o lume atât de aiurită! Crăciun fericit! La naiba cu Crăciunul! De unde atâta fericire când astăzi e o zi în care trebuie să plătești facturi fără să ai bani, o zi în care îți dai seama că ai mai îmbătrânit cu un an, dar nu te-ai îmbogățit pe tot atât, o zi în care îți faci bilanțul și vezi calculele pe tot anul, care și alea sunt proaste. Dacă ar fi după mine, continuă Scrooge indignat, toți aiuriții ăștia care zic „Crăciun fericit” ar

trebuie să fiarbă în propriile măruntaie și apoi să fie înhumați cu un țaruș de stejar înfipt în inimă! Așa ar trebui!

– Unchiule! strigă surprins nepotul.

– Nepoate! strigă cu severitate Scrooge. Vezi-ți de Crăciunul tău și lasă-mă să-mi văd eu de al meu.

– Să vezi de-al tău! repetă nepotul lui Scrooge. Tu nu-ți vezi de niciun Crăciun!

– Atunci să nu-l văd deloc. Văd că tare bine ți-a făcut ție! Numai bine ți-a făcut!

– Din multe așa fi putut eu trage foloase, dar îndrăznesc să spun că n-am făcut-o. Nici de Crăciun n-am vrut să profit. Dar sunt convins că am privit întotdeauna Sărbătoarea Crăciunului, în afară de un moment de venerație cuvenită numelui și originii sale sacre, dacă acest lucru poate fi separat de ea, drept o perioadă frumoasă, una a iertării, a bunătații, a carității. Singura pe care eu o știu, din tot calendarul ăla, în care oamenii par a-și deschide inimile și către cei de sub ei, într-adevăr gândind că toți vor ajunge în același loc la sfârșitul vieții. Așa că, unchiule, chiar dacă nu mi-a pus mie niciun bănuț de argint sau de aur în buzunar, mi-a făcut bine și o să-mi facă bine în continuare. Și zic Doamne ajută!

Funcționarul din cămăruță aplaudă involuntar. Își dădu apoi seama că nu era de bun augur să facă asemenea gest și împinse degrabă cu vătraiul în foc ca să stingă și ultima scânteie rămasă.

– Să mai aud un sunet de la tine și ai să vezi tu ce Crăciun fericit vei avea când îți vei pierde slujba! strigă Scrooge către funcționar. Ești un orator de primă clasă,

tinere, continuă el spre nepot. De nu vei face tu carieră în politică, să vezi!

– Nu te enerva, unchiule! Vino să cinezi la noi mâine.

Scrooge îi spuse că va veni și, într-adevăr, așa i-a zis... că va veni când vor zbura porcii.

– Dar de ce? strigă nepotul lui Scrooge. De ce să nu vii?

– De ce te-ai căsătorit? întrebă Scrooge.

– Pentru că m-am îndrăgostit.

– Pentru că te-ai îndrăgostit! zise Scrooge mârâind, de parcă era singurul lucru mai ridicol decât expresia „Crăciun fericit!” Seară bună!

– Unchiule, dar nici înainte să mă însor nu veneai. Acum ai găsit motiv?

– Seară bună!

– Nu vreau nimic de la tine, nu-ți cer nimic, de ce nu putem să fim prieteni?

– Seară bună!

– Îmi pare rău, din suflet îți spun, îmi pare rău că ești atât de vehement. Nu ne-am certat niciodată. Dar am zis să încerc, în cinstea zilei de Crăciun, și să știi că îmi voi păstra simțul umorului până la capăt, așadar: Crăciun fericit, unchiule!

– Seară bună!

– La mulți ani de Anul Nou!

– Seară bună! zise din nou Scrooge.

Nepotul părăsi biroul unchiului său fără să scoată vreun cuvânt. Se opri la ușa funcționarului ca să îl salute cum se cuvine de sărbători. Chit că în cameră